

Jaarstukken 2021

Versie vastgesteld door Raad

16 juni 2022

Onderwijs

Portefeuillehouder:
J.D.W. Klaasse

Concerndirecteur:
M. Pronk

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Coronamaatregelen

Ondersteuning scholen

Ook in 2021 werd het onderwijs geconfronteerd met scholensluitingen als gevolg van de coronacrisis. In december 2020 werden de scholen gesloten tot 8 februari 2021, in december 2021 volgde een tweede sluiting tot 10 januari 2022. Scholen zijn in die periode weer gestart met afstandsonderwijs en noodopvang voor kinderen van ouders met cruciale beroepen of kwetsbare thuissituaties. De gemeente heeft de scholen, waar nodig, opnieuw ondersteund bij het heropenen door aanpassingen in de schoolomgeving te doen zodat ouders, leerlingen en leerkrachten weer veilig naar school konden gaan.

Kinderopvang en peuteropvang

Ook de kinderopvang heeft de deuren moeten sluiten als gevolg van de coronacrisis. Tijdens de eerste sluitingsperiode (december 2020 tot en met februari 2021 voor dagopvang en peuteropvang, december 2020 tot en met april 2021 voor buitenschoolse opvang) mochten alleen kinderen van ouders met cruciale beroepen of kinderen in een kwetsbare thuissituatie gebruik maken van de noodopvang. Tijdens de tweede sluiting (december 2021 tot en met begin januari 2022) kon de dagopvang en peuteropvang open blijven, alleen de buitenschoolse opvang was gesloten en daarmee alleen toegankelijk voor noodopvang. Ouders zijn gecompenseerd voor de kosten voor de opvang die zij niet hebben kunnen afnemen. Voor ouders met kinderopvangtoeslag verliep deze compensatie via de Sociale Verzekeringsbank (SVB), voor ouders zonder toeslag die gebruik maakten van het gesubsidieerde aanbod in de peutergroepen heeft de gemeente deze compensatie uitbetaald.

Leerplicht

Het jaarverslag van leerplicht in het schooljaar 2020 – 2021 laat zien dat de coronacrisis impact heeft gehad op de verzuimcijfers en de manier waarop de leerplichtambtenaren konden opereren. Van leerplicht wordt verwacht dat zij meer 'schakelen' tussen scholen, ouders, het Sociaal Team Diemen en zorgpartijen zodat er betere afstemming, communicatie en ondersteuning voor kinderen op school en in hun thuissituatie ontstaat. De coronaperiode heeft dat bemoeilijkt. Leerplicht merkt daarnaast ook de gevolgen van de groei van het aantal leerlingen, de effecten van passend onderwijs en de ontwikkelingen in de jeugdzorg. Om de omstandigheden op te kunnen vangen is bij de behandeling van het jaarverslag aangegeven dat leerplicht met 0,6 fte wordt uitgebreid per 2022.

Kosten noodopvang en compensatie ouderbijdragen

Uitgangspunt voor de noodopvang was dat deze met gesloten beurzen zou plaatsvinden. Ouders zijn door het Rijk opgeroepen de facturen voor de opvang door te betalen, ook als ouders geen recht hadden op noodopvang. Ouders zijn hiervoor gecompenseerd.

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Onderwijsachterstandenmiddelen

Als gevolg van de gewijzigde verdelingssystematiek voor de middelen van het onderwijsachterstandenbeleid krijgt de gemeente Diemen voor de OAB-periode tot en met 2022 meer middelen dan eerder verwacht. In 2021 is € 860.000 ter beschikking gesteld voor de bestrijding en voorkoming van onderwijsachterstanden. Ten opzichte van de eerdere geraamde te ontvangen middelen voor 2021 is dit een stijging van € 75.000. Deze middelen zullen onder andere worden ingezet voor de bekostiging van de wettelijk verplichte urenuitbreiding (zie hieronder) in de voorschoolse educatie, de voorbereiding van de inzet van de hbo'er in de VVE en de continuering van de huidige activiteiten van het voorschools aanbod voor kinderen met (een risico op) een ontwikkelingsachterstand.

Verplichte urenuitbreiding VVE

Met ingang van 1 augustus 2020 worden gemeenten verplicht om in plaats van tenminste 10 uur voorschoolse educatie, 16 uur voorschoolse educatie aan te bieden aan doelgroeppeuters. Deze verplichte urenuitbreiding brengt structureel extra subsidie lasten met zich mee. Het Rijk stelt op basis van de gewijzigde verdelingssystematiek extra middelen ter beschikking om deze urenuitbreiding te kunnen bekostigen.

Inzet hbo'ers in de VVE

Vanaf 2022 is het verplicht om hbo-geschoolde medewerkers in te zetten op de locaties waar voorschoolse educatie wordt geboden. De extra OAB-middelen dienen ook ter bekostiging van de (voorbereiding van de) inzet van deze beroepskrachten. In 2021 is de inzet van de hbo'ers op de groep samen met de peuteropvangaanbieders in Diemen voorbereid zodat met ingang van 1 januari 2022 wordt voldaan aan deze nieuwe wettelijke verplichting.

Middelbare school

In 2018 is een intentieovereenkomst getekend tussen Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB) en de gemeente Diemen gericht op het starten van een nevenvestiging van de OSB in Diemen bij voldoende aanmeldingen. Voor het realiseren van een nevenvestiging is overeenstemming in het Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen noodzakelijk. De regio van het RPO Amsterdam is uitgebreid met de gemeente Diemen. Het RPO Amsterdam-Diemen 2020-2025 maakt het mogelijk voor de OSB om in deze periode een nevenvestiging in Diemen te starten.

Bij de eerste poging een nevenvestiging te starten was het totaal aantal aanmeldingen wel voldoende, maar de verdeling tussen enerzijds vmbo en anderzijds havo/vwo was uit verhouding. Hierdoor kon op termijn geen bovenbouw havo en vwo van voldoende omvang gerealiseerd worden. Uit onderzoek van het Kohnstamm Instituut in opdracht van OSB en de gemeente Diemen bleek dat het achterblijven van de aanmeldingen met een havo/vwo-advies onder andere voortkomt uit het gekozen onderwijsconcept.

In 2021 zijn gesprekken gevoerd met OSB om te komen tot een nieuwe poging. Aandachtspunten daarbij zijn de beschikbaarheid van een tijdelijk locatie in Diemen en aanpassing van het onderwijsconcept, zodat het passend is bij zowel de onderwijsvisie van de OSB als de keuzemotieven van de Diemense leerlingen en hun ouders. De aanhoudende coronaproblematiek zorgt er echter voor dat de OSB (net als andere VO-scholen) de eerste prioriteit moet leggen in een goede organisatie van de onderwijsprocessen in deze ongewone tijden.

Onderwijshuisvesting

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting

Het aantal leerlingen in Diemen groeit. Om ervoor te zorgen dat er voldoende capaciteit binnen de scholen is (en blijft) voor alle leerlingen is in 2021 gestart met het opstellen van een nieuw Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs in de gemeente op basis van de meest recente leerlingprognoses en input van de scholen en schoolbesturen in Diemen. Het Integraal Huisvestingsplan legt de basis voor de te maken keuzes in onderwijshuisvesting voor de komende jaren. Hierbij valt te denken aan uitbreiding, nieuwbouw of renovatie van bestaande scholen maar ook kunnen keuzes worden gemaakt ten aanzien van verduurzaming van bestaande scholen om deze beter inzetbaar te maken voor de groeiende leerlingpopulatie. In samenhang met het Integraal Huisvestingsplan wordt ook de Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting van de gemeente Diemen geactualiseerd. De huidige verordening dateert van 2015 en is op een aantal punten sterk verouderd. Door de vernieuwing van de verordening in samenhang met de vernieuwing van het Integraal Huisvestingsplan uit te voeren wordt een toekomstbestendige visie op de onderwijshuisvesting in Diemen geborgd.

Om de ontwikkelingen op het gebied van de leerlingengroei, ruimtebehoefte en onderwijshuisvesting in Diemen te kunnen monitoren en tijdig actie te kunnen ondernemen is in 2021 € 54.000 toegevoegd aan het budget voor onderwijshuisvesting voor de ontwikkeling van het Integraal Huisvestingsplan en de vernieuwing van de onderliggende Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting. Van dit budget is € 17.000 besteed in 2021, het resterende budget van € 37.000 is benodigd voor de verdere ontwikkeling van het Integraal Huisvestingsplan in 2022.

Nationaal Programma Onderwijs

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is gericht op herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Voor de uitvoering van het NPO ontvangen schoolbesturen en gemeenten middelen van het Rijk. Gemeenten krijgen uit het NPO budget voor hun rol in voorschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs tot en met schooljaar 2022-2023. De gemeente Diemen ontvangt voor de uitvoering van het NPO € 315.000 (verdeeld over de jaren 2021, 2022 en 2023). In 2021 zijn deze middelen nog niet aangewend, de uitvoering van het NPO in de gemeente zal starten in 2022.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Voldoende kans op brede ontwikkeling

Wat wilden we bereiken?	
Subdoelen	
1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse-, onderwijs- en naschoolse voorzieningen	
1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut	
1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen	
1.4 - Zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd	

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse, onderwijs- en naschoolse voorzieningen	
1.1.1 - Geschikt maken van onderwijsgebouwen voor gecombineerd aanbod van onderwijs, opvangvoorzieningen en naschoolse activiteiten (in combinatie met sport, cultuur en wijkactiviteiten)	Diemen groeit, daardoor is meer capaciteit in het onderwijs nodig. In 2021 is gewerkt aan de Brede School Holland Park, inclusief gymzaal en voorzieningenruimte.
1.1.2 - Ondersteuning bij het ontwikkelen van (zorg)netwerken en samenwerking tussen de verschillende partners binnen de gemeente	Met regelmaat vinden er netwerksessies plaats. In 2021 name digitaal. Het gaat om onder andere de ambtelijke en bestuurlijke Lokale Educatieve Agenda (LEA), waar partners in verschillende samenstellingen bij elkaar komen. Tijdens de LEA's is in 2021 onder andere aandacht geweest voor de leerlingengroei, diversiteit, gelijke kansen, preventieve jeugdhulp.
1.1.3 - Financieren van aanvullende (onderwijs)voorzieningen (zwemonderwijs, bewegingsonderwijs, buurtsportcoaches)	In 2021 zijn deze onderwijsvoorzieningen gesubsidieerd. Dit heeft ertoe geleid dat er onderwijsbegeleiding beschikbaar is voor kinderen en er kwalitatieve begeleiding en beweegaanbod is. Ook is gestart met de ontwikkeling van de Onderwijsanon.
1.1.4 - Handhaving van en toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang	In 2021 zijn de werkzaamheden op het toezicht (GGD) en de handhaving (gemeente) op de kwaliteit en veiligheid kinderopvang uitgevoerd. De gemeente Diemen heeft wederom in 2021 haar A-status behouden.
Subdoel 1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut	
1.2.1 - Verbinden van onderwijs en opvang met het project buurtsportcoaches en met de SWD	De buurtsportcoaches waren in 2021 op de basisscholen actief en hebben contacten met de opvang.
Subdoel 1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen	
1.3.1 - Verder versterken van de voor- en vroegschoolse educatie en de doorgaande lijn	Ook in 2021 is er ingezet op borging en verbetering van de kwaliteit van de voorschoolse educatie middels inzet van de oudercontactfunctionaris en de (LEA)overlegstructuren.
1.3.2 - Faciliteren overlegstructuren, afspraken maken met betrokken partners, ondersteunen van betrokken partners	In 2021 is er door de gemeente gefaciliteerd terugkerend overleg geweest tussen de verschillende partners, ondermeer middels de ambtelijke en bestuurlijke LEA (Lokale educatieve agenda). Tijdens deze overlegstructuren worden signalen en knelpunten besproken, ook worden afspraken gemaakt tussen partners en gemeente. Daarnaast is er een zorg en signalenoverleg en jeugdoverleg waar met partners afspraken worden gemaakt over zorgen over jeugdigen.
1.3.3 - Subsidieren voorschoolse VVE-instellingen	In totaal zijn er in Diemen zeven peuteropvanggroepen op zes locaties. Per groep is er plaats voor zestien peuters.
1.3.4 - Toeiden doelgroepkinderen naar VVE-instelling	Sinds 2019 heeft de oudercontactfunctionaris meer uren voor de toeleiding van doelgroepeuters naar de VVE-locaties. In 2021 konden door de coronacrisis niet alle huisbezoeken aan ouders doorgaan. De oudercontactfunctionaris heeft waar mogelijk digitaal en telefonisch de toeleiding voortgezet.
Subdoel 1.4 - De zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd	
1.4.1 - Signaleren van zorgkinderen en doelgroepkinderen	Ook in 2021 heeft het consultatiebureau samen met de oudercontactfunctionaris doelgroepkinderen zoveel mogelijk toegeleid naar VVE en/ of andere preventieve voorzieningen. Daarnaast hebben de ouder- en kindcoaches een actieve signalerende rol op de basisschool. De ouder- en kindcoach 0-5 jaar signaleert zorgkinderen op de peuteropvang en kinderdagverblijven.
1.4.2 - Toezicht houden op naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht	In 2021 hebben de leerplichtambtenaren zo goed als mogelijk toezicht en contact gehouden met scholen en kinderen en hun ouders. In het jaarverslag is verantwoording afgelegd over het schooljaar 2020 - 2021.

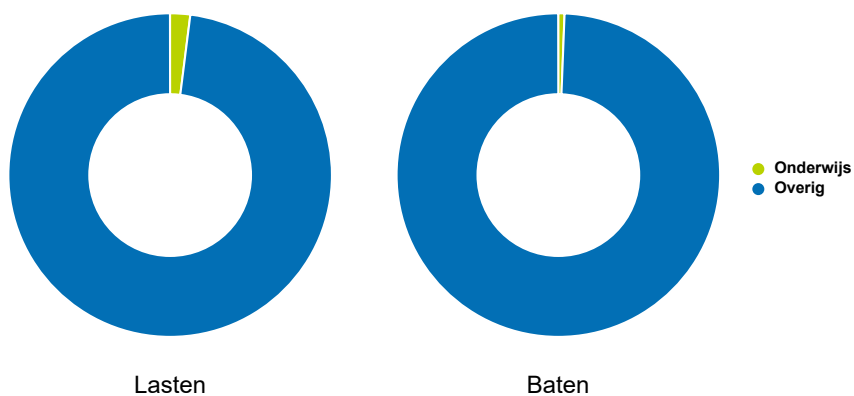
Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
1.4.3 - Verzorgen van leerlingenvervoer	De aanvragen voor leerlingenvervoer worden behandeld door het team Wmo van de gemeente.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021
1.4.1 - Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	0	0	0
1.4.2 - Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	102	117	30
1.4.3 - % vroegtijdige schoolverlaters t.o.v. deelnemers aan VO en MBO (verplicht)	2.9%	2,4%	1,7%

Wat heeft het gekost?

Onderwijs	Rekening 2020	Begroting 2021 primitief	Begroting 2021 totaal	Rekening 2021	Budget resultaat 2021
Structurele lasten	-3.104	-3.259	-3.557	-2.992	565
Structurele baten	1.080	1.138	1.504	955	-549
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo Structureel	-2.024	-2.121	-2.053	-2.037	15
Incidentele lasten	-76	-	-142	-56	86
Incidentele baten	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo Incidenteel	-76	-	-142	-56	86
Saldo van de baten en lasten	-2.100	-2.121	-2.195	-2.093	101

Lasten en baten

Wat heeft corona gekost?

Omschrijving	Begroting 2021	Rekening 2021
Onderwijsachterstanden	-315	-315
- vergoeding via Rijk	315	315
Totaal	-	-

Over te hevelen budgetten

Onderwijshuisvesting

Om de ontwikkelingen op het gebied van de leerlingengroei, ruimtebehoefte en onderwijshuisvesting in Diemen te kunnen monitoren en tijdig actie te kunnen ondernemen is in 2021 € 54.000 toegevoegd aan het budget voor onderwijshuisvesting voor de ontwikkeling van het Integraal Huisvestingsplan en de vernieuwing van de onderliggende Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting. Van dit budget is € 17.000 besteed in 2021, het resterende budget van € 37.000 is benodigd voor de verdere ontwikkeling van het Integraal Huisvestingsplan in 2022.

Leerplicht, RMC en jeugdwerkloosheid

In de vierde kwartaalbrief is aangegeven dat de gemeente Diemen een totaalbedrag van circa € 76.000 toegekend voor RMC middelen, kwalificatieplicht, en Jeugdwerkloosheid. De middelen voor Jeugdwerkloosheid van € 15.000 zijn nog niet besteed. Voorgesteld wordt deze over te hevelen naar 2022. Het gaat om een specifieke uitkering die uiterlijk op 31 december 2024 besteed dient te zijn.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2021	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
740202 Bredeschool Holland Park	13.225	5.867	7.358	I
740205 Nieuwbouw Middelbare School	150	46	104	D
740262 Gymzaal Holland Park	1.000	-	1.000	D
740304 Uitbreiding De Kersenboom (tijdelijke huisvesting)	65	-	65	D
740306 Inrichting (tijdelijke huisvest. kersenboom)	85	57	28	D

740205 Plannen nieuwbouw middelbare school worden nog verkend en worden betrokken van het integraal huisvestingsplan

740262 Gymzaal Holland Park is in het kader van planning realisatie Brede School enigszins vertraagd

740304 & 74306 Werkzaamheden tijdelijke huisvesting De Kersenboom vinden in 2022 plaats

Gebiedsontwikkeling

Portefeuillehouder:

A.J.M. Scholten

Concerndirecteur:

M.R.A. Cornelissen

Doelstellingen in één oogopslag

